

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnosti prejemam:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	četr leta	550
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vrčajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Državni zbor.

Italijanska fakulteta. — Govor finančnega ministra. — Proračunska debata.

Dunaj, 12. decembra.

V parlamentu končuje danes generalnega debata o proračunskem provizoriju, govori pa se o italijanski fakulteti — ne v zbornici, pač pa temveč v kuloarjih in klubih. Zadeva se je razvila na originalno avstrijski način — postala je zoper pravi parlamentarni in politični vozel, ki postaja tem zamotanjši čim več rok se trudi ga razvozljati. Treba si še enkrat predočiti vse dogodek: V soglasju z Nemci in Italijani je predložila vlada novi zbornici takozvanu fakultetno predlog, s katero naj bi se ustanovila italijanska pravniška fakulteta s provizornim sedežem na Dunaju, pri čemur naj bi bilo zakonito določeno da se najdalje do 1. 1916 premesti v kako italijansko mesto, katero bi morala zbornica zoper zakonitom potom določiti vsaj tekom 1. 1913. Vlada se je s to predlogom navidezno umaknila vsem težkočam: varovala je od Nemcev poudarjani »nemški značaj« Dunaja s tem, da naj bi bilo glavno mesto le nekako pomožno sredstvo v težavi krajevnega vprašanja, izgnila se je italijanski zahtevi po Trstu obenem pa Trsta ni izključila, ker spada to mesto po mnemuvlad med »italijanske kraje« in hotela je sebi varoval glede končne odločitve proste roke s tem, da si je pridobila na času za pogajanja med strankami.

Navidezno v parlamentu ni bilo stranke, ki bi bila italijanski fakulteti načelno nasprotna, če izvzamemo nekatere najhujše vsenemške radikalce, na drugi strani pa se je od vseh strani poudarjalo, da vladna predloga nikogar ne zadovoljuje — kar se je smatralo čisto po avstrijsko za najboljše znamenje.

Toda kmalu se je pokazalo da narašča v nemškem Nationalverbandu in sicer pod vplivom šovinistično nahujskane mase, čim dalje ostrejši odpor proti vladni predlogi. Ta odpor je bil v začetku naperjen le proti določitvi Dunaja kot sedeža italijanske visoke šole, spremenil pa se je skoraj pod vplivom nemškega nauka: »Nemci ne smejo dobiti nikake visoke šole« v nasprotovanju proti italijanski fakulteti sploh.

Ko se je v zbornici imelo vršiti začetkom jesenskega zasedanja prvo branje vladne predlage, je velika večina nemškega Nationalverbanda že glasovala proti temu, da pride vladna predloga sploh na dnevni red in z glasovi slovanske opozicije se je šele doseglo prvo branje, v katerem so potem nemški govorniki kar najostrejše poudarjali svoje odklanjanje stališče. — Pozneje se je zdelo, da se je Nationalverband pomiril in akoravno Italijani svoje zahteve, da naj prične proračunski odsek pred vsem razpravljati o njihovi fakulteti, niso mogli uresničiti, so vendar dosegli da je sklenila konferenca načelnikov strank (tudi z glasovi Nemcev) dati fakultetno predlogo kot drugo točko na dnevni red proračunskoga odseka, pričeti torci tozadnemu razpravo takoj po koncu budetne debate. — Popolnoma nepričakovano je potem pri tej priliki izbruhnila nemška obstrukcija, katero so takoj podprli tudi naši klerikale in pod vplivom šovinističnih elementov je sklenil nemški Nationalverband odkloniti ne le Dunaj, ali kak nemški kraj kot sedež bodoče italijanske fakultete temveč tudi vsako italijansko mesto na Tirolskem, ter se (sicer za člane neobvezno) izrekel tudi proti zaupniku v kabinetu in je torej bila fakultetna predloga v dosedanji obliki podana z izrecnim soglasom tega zaupnika in privoljenjem odkločitvev činiteljev Nationalverbanda.

To je politično jedro »italijanske afere« in dolžnost slovanskih strank je bila izkoristiti priložnost v smislu utrditve slovanskega ugleda in veljave oziroma zmanjšanja političnega vpliva nemškega Nationalverbanda.

Zato je bil od češke strani lansiran novi načrt: italijansko fakulteto v Prago. V slučaju da se posreči, se vez med Italijani in Nemci trajno pretrga in ideja »germansko - romanskega bloka« spada med staro šaro, Nemcem se nadalje pokaže, da njihov veto nima neomejne veljave, nemška politika se pred celim svetom razkrinka kot protikulturna, razvoju vseh nemških narodov in s tem tudi napredku države nevarna.

Vladi pa se zoper enkrat ad oculos demonstrira velika nemška laž, da so Nemci edina opora redne in uspešne državne uprave.

Nemci vse te nevarnosti dobro slutijo in v njih vrstah se od dne do dne stopnjuje jeza nad nepričakovanim razvojem dogodkov. V tej jezi pozabljajo celo na meje lastne skromne pameti, ter protestirajo danes tudi proti Pragi kot sedežu italijanske fakultete, češ, da je Praga — tudi mesto nemške kulture. Prepozno uvidevajo vodilni nemški politiki v kako nevarni položaj, jih je spravil lastni šovinism. V parlamentu je mnogo resnih, tudi čeških politikov, ki v realiziranju »praškega načrta« sploh ne verjamajo, ker si pravijo, da bodo Nemci proti tej eventualnosti z vso silo nastopili. Sklep parlamentarne komisije »Enotnega češkega kluba, da soglašajo Čehi s prenestitvijo italijanske fakultete v Prago, ima pred vsem veliko taktično vrednost. Čehi nameravajo namreč v proračunskem odseku izzvati odločitev: glasovati bo treba o vladni predlogi (Dunaj). Nemci bodo proti, izreči se bo o Pragi, Nemci bodo proti, vladna stranka bo torej ne le glasovala proti vladni predlogi temveč tudi proti (za sedaj) edini možnosti rešiti kabinet iz nenaravnosti, da, celo nevarne zagate. Nastane vprašanje zakaj sedi v kabinetu nemški zaupnik Hochenburger, aka je dokazano, da je zgubil ves vpliv na svoje somišljajne in zakaj bi naj vzdržal grof Stürgkh v svojem ministrstvu moža, ki je na drugi strani vsem ostalim strankam trajno neugodna!

Ceška politika je namerila po tej poti ter hoče vladu in parlament prisiliti, da si stavita zgoraj navedeno vprašanje.

Z našega jugoslovanskega stališča pa bo treba k temu načrtu pridati še nekatere stvarne opazke.

* * *

Veliko zanimanja je vzbudil v zbornici deviški govor finančnega ministra Zaleskega. Zaleski igra v posameznih kabinetih takorekoč vlogo »dekleta za vse«. Začel je kot poljski minister - rojak, po padcu Globinskega je upravljal nekaj časa žlezniški resort, v novem Stürgkh-

Potem mi je povedal, da ljudstvo mrmlja nad menoj, ker sem nenašel izginil iz svetinja in da so vse moje kameli in žene in drugo predadan prodali v korist obmejnega Arabcem na javni dražbi. »Nemo propheta in partibus infidelium! Oficirji tako niso nikdar verjeli na moje svetništvo; to so od Evrope pokvarjeni framasoni in liberalci. In sedaj me je bilo še odnotno pošteno, ubogu ljudstvu zapustilo! Tako mi je bilo pri sreči, kakov štemanemu teantu, če pride v Ljubljano, pa ga od kolodvora do Škofije nihče ne pozdravi. Da, vera pes ſverposodil!«

Napravili so me za desetkamelnika, t. j. hlapce nad 10 kamelami. Sedaj nas sedi vseh enajst tukaj za starim vodnjakom in »damo se, kakov bik nova vrata. Prosim, nova vrata, to sem jaz!«

Obljubil sem vam sporočila, kako sem generala Canevo interviral. Porocilo je bilo že spisano, pa mi ga je ravno zdaj Burkila pojedla. To je namreč moja glavna kamela, takorekoč gardedama teh kamel. Dal sem ji takoj zaščitico, ona me je nato opljuvala, ostale kameli so izjavile, da se s predpjuvalko popolnoma strinjajo, in so me tudi opljuvale, no in nato smo bili zoper prijetljivi. A la guerre, comme a la guerre. S Canevo sva se pa tako-le pomenila:

»Kaj menite o dolgosti te vojske, ekscelence?«

»Končana bo, kakov hitro bo mir sklenjen.«

vem ministrstvu je najprej upravljal do Bráfovega imenovanja poljedelske zadeve, potem pa prevzel finančni resort. Novi finančni minister je tako zmožen človek, toda da bi obvladal tako raznolike in obsežne stroke, o tem seveda ni mogoče nikogar prepričati. Njegova parlamentarna usposobljenost pa ga je v vseh položajih obvarovala pred fiaski. Toda danes je bilo treba pokazati barvo, odkriti parlamentu vsaj misli, če že ne pokazati uspehov. Debut ni bil ponesrečen in vsaj glede kritike, ki jo je izrekel novi finančni minister o javnem gospodarstvu ter o resnih svarilnih besedah glede bodočnosti avstrijske narodno - gospodarske politike zasluzi Zaleskega govor odbavanje — in premišljevanje. V zadnjih 10 letih je napravila država vsak dan eden milijon kron dolga in državni izdatki so od 1690 milijonov v letu 1902 od leta do leta rapidno naraščali, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materijelnega položaja državnih nastavljenec, 1907 smo prekoračili drugi milijard, danes se nahajamo da leč notri v tretji. Financijski viri pa so ostali isti in se je njih izdatnost le počasi množila, med tem ko narašča ekspanzivnost budžeta z množenimi se državnimi nalogami z naraščajočim prebivalstvom. Na vseh poljih imamo nedostatke: potrebujemo šol, cest, železnic, regulacij, hočemo zboljšanje materij

zond, ki dobi na leto 6 milijonov. Poslanci Waldner, Pacher in Seitz zoper zahtevajo 20 milijonov za zboljšanje učiteljskih plač. Namen, zboljšati učiteljske plače, je dober, toda to je naloge deželnih zborov, ne državnega zborna. V kolikor pa se gre za saniranje deželnih finančnih, je določeni predlog že predložen.

V debati so govorili Malorus dr. Okuniewsky, kršč.-socijalec Roettinger, Malorus dr. Smalstocki, Italijan Battisti in nemški nacionalec Einspinner. Soc. demokrat Hillebrand je prijel nemške nacionale, ki so rešili § 14. s katerim je omogočen absolutizem. Toda Francu Jožefu bo sledil Franc Ferdinand in vse kaže, da se bo moral takrat parlament še bolj energično braniti absolutizma. Tudi ščuvanje na vojsko se nadaljuje. Narodne stranke bodo še občutile zahvalo hiše habsburške, ki jo je že Schiller poznal. Obžalovanje, katero je izrekel prestolonaslednik povodom odstopa Conrada - Hötzendorfa pojasnjuje položaj prav izredno. Ljudske mase nimajo ničesar opraviti s prestolonaslednikovo politiko. Češki naprednjak dr. Stransky je govoril zlasti o imenovanju sodnikov na Češkem in Moravskem in omenjal tudi dogodek pri justici na Slovenskem. Ko je govoril še Poljak Jaworski sta dobila besedo generalna govornika. S tem je bila debata končana.

Koncem seje je bila še mala praska zaradi ukrajinskega vprašanja.

Italijansko-turška vojna.

S tripolitanskega bojišča.

Italijansko poročilo iz Benghasija pravi: V noči od 10. na 11. t. m. so Turki z vso silo napadli del italijanskih čet. Po kratkem, živahnem boju, so se morali Turki umakniti. Turki in Arabci so pustili na bojišču 36 mrtvih, med temi tri Turki ter so mnogo mrtvih in ranjenih vzeli s seboj. Italijani so imeli tri mrtve in 12 ranjenih.

»Avant« poroča, da je v rimskih vojaških krogih razširjena vest, da se je 11. t. m. vršila v Derni velika bitka, v kateri je bilo 500 Italijanov usmrtenih ali ranjenih.

Z Malte poročajo 10. t. m. v Carigrad: Včeraj so Italijani pri Beni Eluleju, dva kilometra od Derne, napadli naše predstraže, broječe 350 mož, predno so se mogli poslužiti orožja. Le malo jih je moglo zbežati do glavne armade. Pri Muhejdih se boj nadaljuje. Ob dveh popoldne smo se morali zaradi sovražnikovega streljanja iz topov umakniti proti Kurejsiji. Proti četrti uri smo stopili zopet v ofenzivo, zaplenili 5 topov in 237 pušk. Naše izgube so velike, pačel je tudi en častnik.

Dardansko vprašanje.

Iz Carigrada poročajo: Ze parni se bavi »Tanin« z dardanskim vprašanjem v zmislu, ki je ugoden za Rusijo. Pogoji Turčije, da se otvori Dardane, so: Privoljenje Rusije, da se odpravijo kapitulacije, status quo na Balkanu, za kar naj Rusija garantira, ureditev perzijske meje po turških željah, odstop Rusije od železniških pravic v Vzhodni Anatoliji. »Osmanski Lloyd« pa po-

si rokave in se stepli, kakor na žemanju. K srči je takoj energično nastopila mestna policija in je pretepače ločila. Še enkrat so se Lahi in Turki obrnili drug za drugim in pokazali s se osle, nato so molče trobentajo odmarširali vsak na svojo stran. Včerja seveda je bila že vsa obstana; pa Turek pravi samo »kismet« in jo mirno pojde, tudi če je slab. Vsak kristjan bi v tem slučaju rekel »ti hudič, ti, kar je mnogo daljše in tudi nič ne pomaga. Turek je pač fatalist; zato je Lahom tako fatalen.

Turki so privedli soboj nekaj vjetnikov. Tudi tisti Rezjan je zraven. Slovan povsod brate ima! Ampak kakšne! Zdaj so mu dali sablj brusit, jaz pa svoj žepni nožič. Dodelili so mi dva vjetnika, da mi moj penzionat desetič kamel snažita in krmita. Torej sem vendarle še nekdo; imam pod sabo 10 kamel, enega prostaka in enega koprila. Kopril je ravno tisti, ki si je mojo uro za spomin obdržal. »No, koliko je pa danes urat sem ga vprašal in ga prijazno brenil, ko je poleg kamele na teh čipel. »Dio mio!« je zakričal, ko me je izpoznał. Ure pa sploh nima več, ker jo zdaj nosi šejk rodu Senusi. Za kazem, da mi je uro izmaznil, mi mora moj kopril s palico petdesetkrat v pesek zapisati: »Ni vse zlato, kar se sveti.« Zdaj je ravno pri devetinštidesetem zapisku; pot ga oblija, da se moža obduha na pol kilometra in tako je izmučen, da komaj še piše. Mu je že prav; schon zeigen; krotej se mu zaredi v želodeu in gosenice naj mu pri ušesih ven rasejo. Salem aleikum!

Vaš

Keber-efendi.

roča, da dardansko vprašanje ne pride za časa vojne več vprašati.

»Daily Telegraph« poroča, da se med Carikovom in turškim zunanjim ministrom že vedno vrše dogovori kot uvod za obvezna pogajanja. Rusija se hoče odpovedati svoji pogodbeni predpravici glede gradnje železnice v okolju Crnega morja, kakor tudi glede zvezne teh železnice z kavkaškimi železnicami. Rusija pa za to zahteva, naj Turčija odpre Dardanele za njene vojne ladje. Rusija bi se eventualno tudi s tem zadovoljila, da pasirajo ruske vojne ladje le posamezno in spremljane od turških vojnih ladij Dardanele. Rusija namenava najprvo po vzoru nemško-francoskih pogajanj skleniti rusko-turško pogodbo, ki jo bo potem, ko bo že gotova, predložila velevlastim v odobritev. Rusija računa na pomoč Francije in Anglije in pa s tem, da se bo Nemčija izjavila kot neinteresirano.

Polična kronika.

Današnja »Wiener Zeitung« priobčuje cesarjevo lastnoročno pismo na zunanjega ministra Aehrenthalia in oba ministrska predstava Stürghka in Khuena, s katerim sklicuje delegacije na 28. t. m.

* * *

Član državnoželezniškega sveta, tajni svetnik sekcijski šef dr. plem. Exner je odložil svoj mandat in utemeljuje svoj izstop z glasovanjem od 11. t. m., ko je baje slovenska večina železniškega sveta prešla preko interesov državnega glavnega in stolnega mesta na dnevni red.

* * *

Včeraj se je vršila tretja poljsko-rusinska spravna konferenca. Rusini so izjavili, da je najmanj, kar morejo zahtevati, ena tretina mandatov prihodnjega galškega deželnega zborna, dasiravno tvorijo Rusini po oficijalni statistiki več kakor 42% vsega prebivalstva. Ker se Poljaki o tej zahtevi niso hoteli izraziti, in ker hočejo imeti dozdevno za tako dovoljenje neke kompenzacije, so izjavili zastopniki Rusinov, da so nadaljnja pogajanja brez pomembna in da se poljsko-rusinska spravna pogajanja razbila.

* * *

Na Hrvaskem se gode baje nasilnosti, kakršnih kraljevina še ni doživelja. Tako, ko pridejo kandidati koalicije v svoje volilne okraje, jih sprejmejo orožniki in ženejo iz občine v občino. Vsak stik med kandidati koalicije in volilci prepreči obozena sila. Najplivnejše pristaže koalicije zapirajo in jih vlačijo po več dñi po ječah. V več okrajih so se prebivalci obrnili že na kabinetno pisarno in prosili za zaščito in pomoč. Uradni list seveda dementira vse te nasilnosti ter dolži koalicijo, da ona ogroža mir in red. Interesantno je, da ni prišlo še v nobenem volilnem okraju do nemirov, k čemur pripomorejo v prvi vrsti opozicionalni časopisi, ki svarejo ljudstvo pred vsako nasilnostjo.

* * *

Črnogorski kabinet je včeraj demisioniral, kralj pa demisije ni sprejel, marveč izrekel kabinetu svoje popolno zaupanje. Tudi skupščina je izjavila, da hoče podpirati kabinet Tomanović. Danes se vrši prva seja skupščine.

* * *

Kakor poročajo uradna poročila s Cetinja, se je začelo veliko vstaska gibanje v bližini Skadra in v vseh krajih, kjer stanujejo Miriditi. Vstašev je baje kakih 12.000 in so se krvavi boji že začeli.

* * *

Francoska komora je sklenila vzeti v pretres v četrtek popoldne francosko-nemško pogodbo ter nadaljevati tozadovna posvetovanja ob popoldnevih, med tem, ko ostanejo dopoldnevi rezervirani za posvetovanja o proračunu.

* * *

Angleški kralj Juri je bil včeraj opoldne proklamiran za indijskega cesarja. Kratko pred koncem durbarja, to je slavnosti kronanja, je proglašil cesar Juri, da bo preložil sedež vlade indijskega cesarstva iz Kalkute v Delhi.

* * *

Klub premirju, sklenjenem med kitajskimi revolucionarji in vladnimi četami, boji niso prenehali. V okolici Šihkiačvanga so cesarski baje skoropopolnomu uničili stražo revolucionarnega voditelja Čangšuna. — Iz Tientsina poročajo, da so tamošnji bogati Mandžuji ustavili družbo, ki steje že 700 članov in imanamen, pomoriti vse vplivnejše republikanske voditelje. Morilcem obljubljajo premije po 20.000 funtov šterlingov. Tudi Vuhučaj, ki je bil že umorjen, je stal na oni listi. 6000 funtov plačajo onemu, ki umori kakega manj pomembnega voditelja, 2000 funtov je najmanjša nagrada, največja pa 200.000 funtov za onega,

ki umori Juanšikaja, ne zahtevajo pa, da bi umoril kdo Juanšikaja že sedaj, marveč hočejo čakati, da bodo Mandžuji imeli v rokah zopet vso moč. Tudi kitajski regent in princ Činy vesta za to družbo. Onih 700 članov družbe se razdeli na 18 provincij.

Štajersko.

Iz Celja. »Südmärk-Mittelungen« prinašajo sledeče zanimivo poročilo: »Te dni se je ustavilna v Gradenu s pomočjo mož, ki delujejo na odličen mestu v naši javnosti, nova velika narodna zadruga pod imenom »Prva južnoštajerska pridočna v prodajalna zadruga za sadje in zelenjava, z. o. z.« Njen sedež bo na Pragerskem, kjer se zgradi tovarna za konserve in primerne skladisča ter hladilnice. Naloge bo zadruge bo naselitev nemških vrtnarjev in dobro, racionalno gospodarstvo na lastnih zemljишčih, kjer se bo predelovalo fino sočivje. To in pa govorje, in ozemelju priljubljene in daleč razširjene konzerve se bodo spravljalne na večja tržišča. Velikega narodnega pomena je določitev pravil, da se mora za 50% rezervnega fonda vedno nakupiti slovenska zemlja in 10% se mora porabiti za nacionalne namene. Delež znaša 20 kron (kako je jamstvo, ni povedano), zadrževali smoje postati samo Nemci arijskega pokolenja.« Nemci imajo čisto prav, da skušajo izrabiti za se naravno bogastvo Sp. Štajera. Slovenci tudi nimamo nobenega smisla za take stvari — pri nas ustavljajo politično vladajoči farji le posojilnice, da spravijo kmeta pod svojo komando; če pri tem kmet gospodarski pogine, to je farjem malo mar.

Iz Celja. (Slovensko gledališče.) Dramatično društvo je imelo jako dobro idejo z včerajšnjo popoldansko predstavo. Dasi nihilo veliko reklame ter mnogo ljudi, zlasti zunaj, ni vedelo za to popoldansko predstavo, je bil uspeh že glede obiskovalcev popolen: došlo je od severa in juga, kamor so zvečer prikladne železniške zveze, toliko gostov kakor jih nismo kmalu videli pri kački predstavi v našem celjskem slovenskem gledališču. In iz Celja samega ter okolice vse polno tistih ljudi, ki ne morejo in ne smejo k večernim predstavam. Nasvetovali bi, da se priredi odslej vsaka druga predstava popoldne — in repertoar bi zaj osbegal sama domača dela. Naše znamudno celjsko občinstvo bi se pa na ljubo zunanjim gostom tudi lahko toliko potrudilo, da bi se lahko predstave pričele točno ob 4. uri. Ali tudi v moralnem oziru ostane za celjsko Dramatično društvo včerajšnja vprizoritev Finžgarjevega »Divjega lovca« eden najlepših uspehov letosne sezone. Marsikdo izmed nas, ki smo bili pri včerajšnji predstavi, je videi »Divjega loveca« že tu in tam po deželi, morda celo v Ljubljani. Ali naši celjski diletanti so se včeraj potrudili tako, da je marsikdo doživel pri »Divjem lovcu« vendar še prenijero. Igralo se je tako živo in gladko, da smo imeli z igračkami in igralci prav veselje. Videle so je njim in nam, da smo na domačih tleh.

Klub naprednih slov. akademikov v Celju. Izredni občni zbor bo v četrtek, dne 14. t. m. ob polu 2. uri popoldne v društvenih prostorih v »Narodnem domu«. Dnevnih red: a) razdelitev IV. narodne zbirke (pod nadzorstvom »Narodnega sveta spodnještajerskega«); b) slučajnost. Gostje dobro došli! Odbor.

Iz Žalec nam poročajo: V ponedeljek je umrla na Dunaju mati bivšega ministrskega predsednika barona M. V. Becka. Zbolela je še zadnje dni — 84letna baronica je bila izvanredno telesno in duševno čila ženska — v petek je nastopila agonija in v ponedeljek je umrla. Gotovljani se bodo vedno radi spomniali ljudomile baronice, ki jim je bila vedno iskrena prijateljica in je storila zlasti reverežem neizmerno mnogo dobrega. N. p. v. m.!

Kaj bo s štajerskim deželnim zborom? V ponedeljek se je mudil namestnik grof Clary na Dunaju. Bil je pri ministru predsedniku grofu Stürghu v zadavi delazmožnosti štajerskega deželnega zborna. Govorila sta gotove tudi o raspustu, ki je po naših informacijah zelo moč. Vlada namerava na vsak način sklicati dne 8. januarja štajerski deželni zbor, mu predložiti delovni program in ako obstrukcija klerikalnih Slovencev ne prenehata, končati isto z razpustom deželnega zborna.

Smrtna kos. V torek zjutraj je umrl v Gradenu žalski zdravnik dr. M. Bergmann. Podvrzel se je neki operaci, ki se pa ni srečno končala. — V Brežicah je umrla gđena. Olga Srebre, hči odvetnika dr. Srebreta. Umrla je na sušici. Obema rodbinama naše sožalja!

Proračun mesta Grada za leto 1912 izkazuje za leto 1912 nič manj ko 1107.023 K primanjkljaja. Tega bode mesto občutilo tem huje, ker ga

s črtanjem v proračunu ne bo mogoče odpraviti. Treba bo zdatnega zvišanja občinskih doklad. Tako gospodari tista stranka v Gradenu, ki v Ljubljani vedno zabavljajo na občinsko gospodarstvo.

Pomanjkanje obrtalkov v Zgor. Slov. gor. vedno bolj občutimo. Ni jih dobiti niti za drag denar. Domačini se ne posvečajo obrti in tako smo sedaj navezani v tem oziru na Cmurek. Št. II. Maribor. Ni to samo v narodnem oziru velika škoda, ampak tudi v gospodarskem. Namen »Südmärk« naseljevali v teh krajih nemške občnike, nam lahko zada neoddarljiv udarec. Hic Rhodus!

Kako se godi kmetu. Pri Sv. Jakobu v Sov. gor. je zadebla posestnico Alojzijo Reisman letos sledična neščica pri živini: spomladi ji je padla kobilica, vredna 1200 K. po leti svinja (70 K) in pretečeni teden vol (600 kron). Povrh tega je ji je toča pobila vinograd. Davki so pa vedno večji.

Slovenska Čitalnica v Mariboru ima svoj redni letni občni zbor v torek, dne 19. decembra t. l. ob polu 9. uri zvečer v svojih društvenih prostorih.

Iz Maribora. Klub »Pince« je

nabral po vinarjih zopet 50 K, ki jih je daroval »Ljubljanski knjižnici« v Ma-

riboru. Neumornim nabirateljem

srčna hvala!

Iz Maribora. Člani in prijatelji

kluba »Narodni Pince« se vabilo

vino na prijateljski sestanek, ki

se priredi v soboto, dne 16. t. m. v Inkretovi gostilni v Krčevini pri Mariboru (veranda). Odbor bo poročal o svojem delu. Začetek ob 9. urici zvečer.

Iz Maribora. Velecenjeni gosp.

urednik! Prav pravite, ko pišete, da

bi Slovenci pri nekoliko večji agitaci

či lahko prodri pri volitvah v osebodohodninsko komisijo v cilenem okraju Maribor - dežele na celi črti. Bilo je namreč zopet, kot

začetki pri volitvah v okrajni zastop. Delalo se je tako »stih«, da volilci

sploh kandidatov niso zvedeli. Nekaj

zinesljivih slov, volilice ni volilo ter

se nihče ni zmenil zahteve. Koga se je

imejo pa vprašati? Agitacija je sedaj toliko lažja, ker ljudje niso takoj

to vpreženi z delom. Ta slične volitve

bi morala obstoječi skupna slov. organizacija, ki bi mnogo več dosegla

ši občinski svetnik. Kot taka prideta v posvet sodni nadsvetnik v p. Fran Vismikar in tovarnar Ivan Bonač.

+ Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko v Ljubljani ima v petek, 15. decembra 1911, ob 5. popoldne v dvorani mestnega magistrata redno javno sejo s sledenim dnevnim sporedom: 1. Prelložitev zapisknika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Predlog za nakup lastnega zbornega poslopja. 5. Zbornicni proračun za leto 1912. 6. Prošnja deželne zvezze kranjskih obrtnih zadrug za podporo. 7. Prošnja kuratorija za pospevanje obrti na Kranjskem za prispevek k podporam udelezenec strokovnih tečajev. 8. Volitev zbornenih zastopnikov v solskih odborih obrtnih nadajevnih šol v Spomini Šiški, Kamniku, Mengšu, St. Vidu, Ribnici, Novem mesto, Metliku in Postojni. 9. Tajna seja.

+ »Narouma hinavščina«. Klerikalcev se ne more z nicem drugim bolj spraviti iz ravnotežja kakor, ako se konstatira, da so Ljubljano za večne čase oropali samoslovenskega značaja s tem, da so spravili v občinski svet 7 Nemcev. Na ocitanje tega dejstva, ki je prava Ahilova peta za klerikalce, si klerikalni listi navadno ne upajo niti črniti, ker jim je vsaka diskusija o tej stvari skrajno neljuba. Tudi »Slovenec« je doslej previdno molčal, četudi smo mu že opetovalo ocitali grdo klerikalno izdajstvo, ki je odprlo vrata občinske hiše Nemcem, ki bi si s svojo močjo nikdar ne mogli izvojevati dostopa v občinski svet ljubljanski. Včeraj pa se je vendor ojunacil in je na našo ocitanje odgovoril dobesedno tako: »Ce se pa »Narodu« zdi še vedno vredno čekati o 7 Nemcih, je to stvar okusa, pametni ljudje že davnej na to liberalno narodno hinavščino nič ne dajo. Nemci imajo toliko zastopstvo v novem občinskem svetu, kolikor je primerno njihovemu številu in njihovi politični ter gospodarski poziciji, nič več in nič manj.« — Torej to je »narodna hinavščina«, aka se zastopa stališče, da nimajo Nemeji v občinskem svetu ljubljanskem tako dolgo ničesar opraviti, dokler ne dade Nemci slovenskim manjšinam primerenega zastopstva v občinskih svetih v Celju, Mariboru, Ptaju in v Brežicah. Da, ce bi tudi Nemci v Mariboru, Celju in drugod dali Slovencem zastopstvo v občinskih odborih, bi še vedno Nemci ne imeli pravice zahtevati, da se jim v Ljubljani odpro vrata mestne hiše. In zakaj ne? Ker je položaj Slovencev v imenovanih mestih dočela drugačen kakor položaj Nemcev v Ljubljani. Maribor, Celje in ostala spodnjestajerska mesta so samo jezikovni otoki, ki jih obdajajo krog in krog slovenske okolice. Slovenske manjšine v dotičnih mestih imajo oporo v slovenski okolici in vsi ostali pokrajini. A Nemeji v Ljubljani? Tu so Nemci samo kolonija uradnikov, trgovcev in obrtnikov, ki jo vzdržuje na umeten način »Kranjska šparksa«, naselbina, ki nima nobene opore in nobenega zaledja niti v okolici, niti v ostali deli. Če je vzpričo takšnim faktičnim razmeram stališče, da je s slovensko narodno gledišča neodpušljiv način greh in zločin, ako se da Nemci zastopstvo v občinskem svetu ljubljanskem, — »narodna hinavščina«, kakor pravi »Slovenec«, o tem naj sodi poštena slovenska javnost. »Slovenec« piše, da na tako »narodno hinavščino pametni ljudje že davnej nič ne dajo.« Nam pa se močno zdi, da s takimi trditvami slepi klerikalno trobilo samo sebe. Saj nadomestna deželnozborška volitev v Ljubljani še ni tako daleč, da bi se je klerikalci ne spominjali. Ta je dokazala, da pametni ljudje v Ljubljani se vendarle mnogo dajo na tako »narodno hinavščino.« Kar 200 volilcev je pri tej priliki odpadlo klerikalcem in to samo zaradi tega, ker so uvedeli, da je klerikalna politika v narodnem oziru skrajno škodljiva, da, naravnost pogubna. Zato naj klerikalci le govore o »narodni hinavščini« in naj še nadalje podpirajo kakor doslej nemške težnje, bodo v Ljubljani kmalu postali — pastirji brez ovac!

+ »Nemci imajo toliko zastopstvo v novem občinskem svetu, kolikor je primerno.« »Slovenec« torej zatrjuje, da so Nemci s 7 odborniki v občinski zbornici zastopani »primerno njihovemu številu in njihovi politični ter gospodarski poziciji v Ljubljani.« In vendor Nemci sami priznavajo, da so v najboljšem slučaju računalni na to, da dobe, ako napol vse svoje sile, 5 mandatov. Potemtakem je 7 mandatov po priznaju Nemci samih zanje več kakor »primerno.« In kako so si pridobili ta plus na svojih mandatih? Javna tajnost je in vsa slovenska Ljubljana ve za to, da je pri občinskih volitvah igral na nemški strani glavno vlogo denar in da so morali vse delaveci v hišah »Kranjske šparkske«, kakor tudi pretežna večina uslužbencev pri nemških podjetjih glasovati

za nemške kandidate. To je dobro znano tudi »Slovenec« in vendar si upa sedaj pisati, »da imajo Nemci toliko zastopstvo v novem občinskem svetu, kolikor je primerno njihovemu številu in njihovi politični in gospodarski poziciji v Ljubljani, nič več in nič manj.« Sicer pa ako so klerikalci tako vneti za »primerno zastopstvo v občinskih odborih, zakaj niso napravili enakega volilnega reda, kakor za Ljubljano, tudi za vse ostale občine? Zakaj niso izvarili sličnega volilnega reda vsaj za kočevske občine, kjer se povsod nahaja jo znatne slovenske manjšine? Če je umestno, da so Nemci v Ljubljani »primerno« zastopani v občinskem svetu, zakaj bi ne bi umestno, da bi dobili tudi Slovenci zastopstvo v Kočevju in drugih kočevskih občinah? Čemu niso klerikalci tega storili? Ja, Bauer, das ist was anderer! V Ljubljani so klerikalci hoteli za vsočko ceno priti v občinski svet in ker to ni bilo drugače mogoče, kakor v družbi z Nemci, zato so za Ljubljano zvarili volilni red na podlagi »pravičnosti« in »primernosti.« Pa v občinah na deželi? Tu ni »pravičnost« in »primernost« v klerikalnem interesu, na Kočevskem pa klerikalcem ne dovoli uganjati »pravičnost« in »primernost« nemški strie.

+ 73 dni po krivici v ječi. Vsa javnost strmi in se zgraža nad dei stvum, da je bil siromašen **bebast** človek celih 73 dni **pozabljén** v ječi. Vse se čudi, da deželnosodni predsednik, ki mora po zakonu **vsak** teden obiskati ječe in dobi vrh tega še vsak mesec raport o vseh jetnikih celih 73 dni ni zapazil, da je Prim ž Jeriša popolnomu po krivici in popolnomu protipostavno zaprt. Ljude seveda misijo, da je deželnosodni predsednik Elsner končno vendor prišel na to, kaka vnebovijoča nepopravnost se je zgordila Primožu Jerišu in na to odredil, da je bil Jeriš izpuščen. A tisti ljudje, ki tako mislijo, se kravno motijo. Ti ljudje precenjujejo Elsnerjevo službeno dejavnost Elsner sploh ni prišel na to, da je **Primož Jeriš** po krividi **njegove službenec malomarnosti** že celih 73 dni **zaprta**. Zaradi Elsnerja bi bil Primož Jeriš, kdo ve še koliko času sedej v ječi. Jeriš je bil izpuščen sele potem, ko je više **državno pravništvo v Građevu** prišlo na to, da je preiskava proti temu **ustavljeniu**, mož pa sedi še vedno v ječi. Više državno pravništvo dobiva namreč izvaze vseh kazenskih zadevah in je iz teh izkazov spoznalo, da je Primož Jeriš še vedno zaprt, dasi je preiskava proti njemu ustavljen. Elsner, ki mora vsak teden osebno obiskati ječe, ki mora biti informiran o vseh zaprtih osebah in dobiva vrh tega še vsak mesec raport, ni zapazil da je Primož Jeriš že 73 dni krivčno zaprt, šele više državno pravništvo v Građevu je spoznalo iz predloženega izkaza, da je bil Jeriš krivčno in protipostavno 73 dni v ječi. To pa bengaleno osvetljuje službeno vestnosi, natančnost in dejavnost deželnosodnega predsednika Elsnerja. Star je takega značaja, da moramo pač pričakovati, da pride v parlamentu v razgovor.

+ Volitev v komisijo za odmero osebne dohodnine, ki se je vršila v ponedeljek, je imela ta - - uspeh: I. razred: oddanih 52 glasov. Izvoljen je bil Nemec Henrik Ludwig s 35 glasovi. Ivan Plantan in Karel Pollak sta ostala z 11, oziroma 6 glasovi v manjšini. — V II. razredu je bilo oddanih 248 glasov. Izvoljen je bil Nemec Ferdinand Schüller s 122 glasovi, dočim je ostal Alojzij Lillej s 83 in Ivan Ogrin s 43 glasovi v manjšini. — V III. razredu je bilo oddanih 788 glasov. Dobili so: Karel Dermastja in Jernej Ložar po 325 glasov, Engelbert Franchetti in Jožip Polak po 247 glasov, Ivan Sušnik in Josip Polak po 154 glasov, dr. Jos. Staudacher in Herman Brandt po 59 glasov. Izvoljen je bil Josip Polak, ki je dobil 401 glas. Med Dermastjo in Ložarjem je moral odločiti zrež. Zrež je odločil za Dermastijo. Izvoljena sta torej Josip Polak in Karel Dermastija.

+ Vljudno vprašanje na e. kr. deželno vlado. Kakor se poroča, je e. kr. deželna vlada priziv naprednjakov proti občinskim volitvam v Kamniku odbila. Te volitve so bile pred nekaj tedni. Več kot mesec dni poprej, namreč dne 24. septembra, pa so bile občinske volitve v Spodnji Šiški, proti katerim je bil istotako vložen priziv s strani klerikalnih in nemških volilcev. Tega priziva pa vladu še do danes ni rešila, dasi se je že lahko prepričala, da so vse ugovori proti volitvam ničevi in je e. kr. okrajno sodišče že pred tremi tedni obsodilo Orehka in Oroszyja, ki sta bila priziv podpisala, zaradi obrekovanj, ki sta jih navedla v prizivu. Ravnotakovo ne more držati ugovor, da je en volilec napisal imen kandidatov na glasovnico, ki ni bila izdana od deželnega odobra. Uradne glasovnice nobene več ni bilo, volilec pa je izjavil, da boče na vsak način voliti. Zato pa je bila vsa

volilna komisija z volilnim komisarjem vred mnema, da lahko napiše imena kandidatov na bel list papirja, ki se je nanj pritisan občinski pečat. — Zavlačevanje razsodbe je za tako občino, kot je Spodnja Šiška, zelo škodljivo. Proračun je moral se staviti sedaj gerent, ki pa v teh stvareh ni izvežban, po drugi strani pa je imel tudi vezane roke. Med izdatke je dejal samo nekaj stvari, v potrje ni mogel navesti nobenih posebnih dohodkov, zato pa je moral zvišati naklade na 30%. Redni občinski odbor pa bi moral postaviti v proračun izdatke za stvari, ki so go tovo zelo nujne in potrebne, našel pa bi tudi vire, iz katerih bi se dobilo pokritje. Zato pa ponovno prosimo e. kr. deželno vlado, da prav kmalu reši priziv proti našim očim volitvam, kakor je to storila s prizvom iz Kamnika. — Vsi Šiškarji, izvzemši deset nezadovoljiv.

+ **Saera auri fames!** Po slovensko bi se to reklo: prokleti pohlep po zlatu. S posebnim pohlepom po zlatu je obdarila narava tukajšnjega ljudskošolskega kateheta Ivana Smrekarja. Kakor stara baba na loteriji, tako visi Smrekar na dragih kupčinah. Vedno ima velike kupčije, večkrat prav čudnega značaja. Nič nima, prav nič, pa vendor si prav nič ne pomiclja, če je treba kupiti veleposestvo za pol milijona kron. V Ljubljani ima lepo hišo, ali kaj pomaga, ko pa ni nobena opeka njegova. Svoj čas si je izposodil od prednice tukajšnjih usmiljenih sester Leopoldine Hoppe menda 100.000 K. Usmiljene sestre v Ljubljani so namreč strašno revne, samo kakemu Smrekarju lahko posodijo kar stotisoč kron. Takrat je Smrekar stal z eno nogo v kriminalu. Toda še ta šola ga vključil njegovim 60. letom ni izučila. Pred kratkim smo izvedeli iz zanesljivega vira, da je Smrekar kupil nekje pri Novem mestu veleposestvo »Zalog« z graščino vred za preej pretirano ceno. Dasi je graščina s posestvom vred prezadolženja, je Smrekar vendor začel kar od kraja izsekavati lepe gozdove, ki tvorijo takoreč edino vrednost posestva. Toda vknjiženi upniki so mu stopili na kurju očesa in so izposlovali, da se mu je **prepovedalo vsako nadaljnjo sekanci**, pa tudi že posekanih dreves mu niso pustili izvoziti. Kaj bo zdaj? Smrekar je kupil graščino s tujem denarjem in še predrago. Kdo se bo torej obesil ali tisti, ki se mu dali deparali ali kafetet Smrekar.

+ **Klerikalec in revež.** Te dni je bila zbrana v gostilni pri Bobenku večja klerikalna družba. Glavno beseda v tej družbi je imel znani Ložar, ki je po Kregar - Štefetovi zaslugi postal tudi svetnik trgovske in obrtnice. V to gostilno je prišel tudi revež, ponižno proseč milodarov. Meni nič tebi nič je Ložar postavil siromaka čez prag, kar je izvral med ostalimi gosti nemalo ogroženje. Poklicali so siromaka k sebi in ga primerno obdarovali v veliko jezo moža krščanskega usmiljenja Ložarja. To bodo imeli reveži dobrega zagovornika v bodočem občinskem ocetu Ložariju, ki siromaku ne privošči niti vinaria miloščine!

+ »O nedostatkih človeških činitelj« bode predaval danes zvečer ob 8. v »Mestnem domu« gosp. med. dr. Ant. Seh wa b. Opozorjam zo nova na to zanimivo predavanje.

+ Umrl je v deželni bolnični trgovci in nosetnik v Lzah pri Planini g. Jakob Bol ě v starosti 63 let. Pogreb bo jutri ob polu 4. na pokopališču pri Sv. Križu. Blagemu pokopniku večen snomin, prizadeti rodinci na iskreno sožalje.

+ **Gospod Martin Biziak**, ki stani se sedaj nekje v Šiški in je na poklicni kinar, doma iz občine Studenec pri Krškem, se onozarja, da mu je e. kr. deželno sodišče v Ljubljani postavilo skrbnikom g. dr. Janko Žirovniku, odvetniku v Limbiji, pri katerem naj se prav gotovo zglaši najkasnejši tekom 15. t. m., da mu prihrani škodo. Niegovi prijatelji in znanci naj bi ga po možnosti o tem obvestili, za kar jim bo gotovo hvala.

+ **Skecian.** Dobili smo ga! Koga pa! — novega župnika! Z novim župnikom se bo baje pricela nova era. Doba — ko se bosta po Skecianskih tribih in dolinah cedila med in mleko — liki bajni deveti ali pa obljubljeni deželi; prepriki bodo prenehali — ljudstvo bo prepevalo »Hosanna — — —!« v prilog prinaševalcu in sprave. Z novim župnikom smo baje dobili agilnega — delavnega moža, vnetega samo za vse — dobro (!) Tako in enako je šumelo, med zgovernimi ženicami, ko so kovale novinca v deveta nebesa. Pravijo celo da je »feist« fant, mlad in prijazen. Da pa ne bo misil da je prišel med »culukafres« ga raje za danes pustimo. Ako se pa bodo vsa teta hvalisanja ureničila — vedere!

+ **Odmivi Staroških volitev.** Zadnji napad v »Domoljubu« št. 49 kaže zopet v polni nagoti, kako nemški postajajo ljudje, ki so poli-

tično popolnoma neizobraženi, pač pa nahujskani od posvečenih voditev, krščanskojubec dušnih pastirjev, izrabljajo politično nasprotstvo v najznakotnejši osebni napade. »Domoljubov« dopis, ki je inspiriran od ženske, ki nima drugega posla kakor delati štafažo klerikalnih strank, kaže tudi, kam se že morajo zatekat klerikalni voditelji po svoje informacije. Minka, pozna jo celo občina, ima seveda sedaj dovolj časa, da igra v očigled temu, da je bila prej prednjakinja, za njo dosti nečastno napalo prve priganja, in se je zatekla sedaj na ljubo onim, ki jih je prej sovražila, na polje škandalne kronike, da bi ubila tudi materijalno one, ki so se otreli srednjeveškega pogubnega klerikalno-rimskega jarma. Opozorjam pa pri tem gospo Minko — odločno klerikalno tamburašnjo —, če že hoče brskati za škandalčki, ki jih je eden ali drug njenih političnih nasprotnikov preživel, da imamo krasen pregovor, ki se je že neštetokrat uresničil in ki se glasi: Ne hodi na sonce, kdor ima maslo na glavi!

+ Nad vse lepega poročevalca ima v Idriji »Naša Moč« v osebi e. kr. pišarja Kanduča. Že zadnji smo imeli priliko pokazati tega vrednega gojence dr. Krekove zadružne šole v pravi luč, ko je brez najmanjšega povoda nesramno napadel rudniška zdravnika in povedali, kake vrste subjekt je to. Tako poroča v zadnji »Naši Moči« pod naslovom »Dr. Krekove poset in koncert na večer sv. Cecilije v Idriji« na sebi lasten način o teh klerikalnih priedrah v Idriji. Mislimi bi, da bo »krščansko mislečemu idrijskemu delavstvu kaj včasih povedal o predavanju dr. Kreka o razvoju socijalizma ali o lepem petju cerkvenih pevecov. Kaj še! To vse ne zanima Kandučove pristaše. Svoje odlidle poročevalce sposobnosti je skoraj v celem članku posvetil liberalni muhi, ki nič in nič ne steje. To je prava paša za idrijske privržence »Naše Moči«. Pa ne da bi odgovarjal na laži, ki mu jih je dopisal »Slov. Nar.« niti črtice. In vendor se radi tega klerikalnega koncerta zaganja na dolgo in široko v dopisniku »Slov. Nar.«. To so res lepi rokovnici tih klerikalnih dopisnikov! Dalje pravi, da je orožnik pri sodni obravnavi v Ljubljani priči dopisniku »Slov. Nar.« v obraz povedal, da laže. Priči N. dopisnik sta govorile le popolno resnico. Tisti, ki je govoril neresnico pred sodiščem je bil najnovješji Kandučev prijatelj orožnik Balog, ki se je zapatel v taka protislovja, da se je posvedočil kot popolnoma neverojuštanjna priča. To bi lahko potrdili vsi mnogostevilni udeležniki pri dotedenem obhodu. Skoda, da se ni Kanduč malo jasneje izrazil, prav radi bi mu dali priliko, da svoje laži in obrekovanja zagovarja pred sodiščem. Pa kdaj so si klerikalni junaki še upali zagovarjati svoja rokovačna dela pred sodiščem?

+ **Poštni pečat v Postojnski jami.** C. kr. trgovskega ministrstva je odredilo, da se morejo vsa pisma, vse listine in tiskovine, katere se oddajo pri e. kr. poštnem uradu v Postojnski jami, opremiti s pečatom »C. kr. poštni urad Postojnska jama«.

+ **Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani.** Sprejme se: 1 poslovodja, 1 potnik, 1 skladničnik, 6 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik železniške stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 1 knjigovodnika, 4 prodajalke, 10 učencev in 1 učenka. — Službe išče: 3 knjigovodij, 3 korespondenčne, 4 kontoristi, 6 poslovodji, 4 potniki, 8 skladničnikov, 23 pomočnikov mešane stroke, 7 pomočnikov železniške stroke, 10 pomočnikov manufakturne stroke, 13 pomočnikov špecerijske stroke, 4 pomočniki modne in galanterijske stroke, 17 kontoristinj, 20 blagajnark, 16 prodajalk, 5 učencev in 3 učenke. — Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti malo odškodnini.

giral pa g. kapelnik Talich. Libreto, ki sta ga pisala A. M. Willner in R. Bodanzky, ni nič posebnega, ima pa to dobro, da ni v njem nikakih balnostih in da je prepletene s prijazno sentimentalnimi, tam zopet z veselimi scenami, ki zlasti še pokrepjene z godbo na gledalca prav prijetno in kratkočasno delujejo. Godba sama na sebi ni čudo božje, a je tako diskretna, topla in tisto, kar razumejo ljudje pod srčankami stvarecmi, pride pri njej zlasti do veljave. Ni se čuditi, da gre ta rahla in zabavna muzika tako po vseh koncih in krajin sveta, kakor bi jo nosili vetrovi. Saj človek ve in je nazadnje prepričan, da je na svetu dosti umetniško višjega in večjega in globljega, ali vendar so poleg vsega tega red stisne zvečer na miren sedež, da se vda rahli slasti teh gorkih in sladkih valčkov in kratkočasnih hudočnosti Leharjevih koračnic. G. Talich je storil včeraj največ, da je šlo vse gladko, spremno in pravilno izpod rok. Vživel se je v orkester in petje z njemu lastno možnostjo in gotovo najbolj pripomogel, da treba priznati včerajšnji predstavi lep uspeh. Prvo dejanje je bilo dobro, drugo še boljše, a tretje, ki je tudi samo na sebi slabše, ni imelo sreče v početku. Sluga v hotelu ni znal fištega, kar bi moral povedati in neka dama se ni nalašč spodlaknila. To so majhne stvari, a pri taki majhnji in rahli stvari kot je ta opereta, postanejo velike in tudi motijo kakor take. — Gdč. Thalerjeva je bila prav dobra. Pela je lepo, igrala jako graečino in publiki tako ugajala, da je moralata pa točko celo ponoviti. Gaapl. Foedtranspergova je pridobila gočovo splošne simpatije gledalcev po svoji prikuljivi zunanjosti, pa deloma mikavni in deloma razkošni opremi in po svojem lepem petju. Tudi v igri je že napredovala. Za damami je treba v prvi vrsti pohvaliti g. Iličića, ki je včeraj krasno pel in izvrstno igral. V svojo igro in petje se je vživel s pravo umetniško silo. Jako dobra sta bila g. Povheta je imel izvrstno masko in je igral starega kneza Bazila z dobro zadeto komiko in g. Horsky, ki mu pa delaše slovenščina težave. Ga. Bučekova, g. Molek in ostali so rešili dobro svoje naloge. Zbor je bil izbornen. P.

Razne stvari.

* Nezgode pri požaru. Na Dunaju je izbrunnil včeraj popolne v nočnem mestu v trgovini Mihaela Schwarza (Walfischgasse) velik požar. Neki avtomobil požarne brambe je zapeljal pri ostem ovinku na Graben v izložbo knjigarnice Braumüller ter jo popolnoma razdeljal, pri tem pa podrl na tla tudi stavbnega pisarja Edmunda Steiningerja ter ga težko poskodoval. Več gasilcev je padlo z avtomobilu in se več ali manj pobilo. Mesta, kjer se je zgodila nezgoda, so seferi zelo boje, zlasti ob slabem vremenu. Na kraju požara je 600 gasilcev zaprolo občinstvu dohod.

* Kolera. Sanitetni oddelek ogrskega notranjega ministrstva poroča, da se je pripetilo v provinciji 6 novih slučajev koiere.

* Nezgoda avstrijskega parnika. V Portlandu je trčil norveški parnik »Cindor« avstrijski parnik »Tiszak« ter ga močno poškodoval. Stroji parnika »Tiszak« so pod vodo.

* Požar v skladislu žita. Iz Tornata poročajo, da stojita oba velika žitna elevatorja železnice Kanadian-Pacifik v Owen-Soundu v plamenih. V elevatorjih je bilo približno 1 milijon bushlov ali 35,238.000 litrov pšenice.

* Španska kraljica ima hčerkico. Španska kraljica je včeraj zjutraj ob pol 3. porodila hčerkico.

* Mlad izumitelj ponesrečil. Iz Berolina poročajo: 15letni gimnazist Siebert, ki ima navzlic svoji mladosti že več patentov, se je v nedeljo ponesrečil pri nekem eksperimentu z magnesijem. Prepeljali so ga v bolničko, kjer so mu odrezali desno roko.

* Veliki požar. Iz New Yorka poročajo: Na Coney-Islandu je izbruhnil požar v takozvanem Lunaparku. Vsa ondotna poslopja so zgorela. Prvo poročilo pravi, da je 200 milijonov mark škode, drugo poročilo pa pravi, da je samo 150.000 dolarjev.

* Samonor dveh sester na hamburški borzi. Iz Hamburga poročajo: V pondeljek ste se na tukajšnji borzi ustrelili dve dami, in sicer gospa Rech iz Dusseldorfa in njena sestra. Iz pisma, ki se je pri njuj naselel, je razvidno, da ste izgubili vse svoje premoženje na borzi.

* Pregnani umetniki. Berolinska policija je dala zaradi nevarnosti ognja izpraznit vse ateljeje umetnikov, ki so v petem nadstropju hiš. Ta policijsko odredba zadene v Berlinu 400, v Schönenbergu 150 in v Charlottenburgu 200 umetnikov, večinoma slikarjev. Umetniki so protestirali.

* V katedrali ubit. Iz Pariza poročajo: V pondeljek zjutraj se je v katedrali v Nantesu odtrgal s stropa

težek kamen ter padel na zdravnika dr. Menagerja, ki je bil takoj mrtev. V mestu je to povzročilo veliko razburjenje, ker cerkvena oblast ni hotela popraviti raznih nedostatkov pri cerkvi.

* Nesreča belgijskega parnika. Belgijski parnik »Vandyken« z 18 mornarji je v četrtek ponoči zadel ob neko skalo pri Stevenstonovem svetniku. Voda je s tako naglico udrla, da je moralno moštvo takoj zapustiti ladjo. Ko so spustili rešilni čoln v morje, ga je vihar prevrnil. 14 mornarjev je utonilo, rešili so se le štirje.

* Ščinski brzjavlja in New Yorka. Policija v Stanislavu je dobila od Ščinskega v New Yorku sledčo kabelsko brzjavko: »Z velikim veseljem sporočam svoji domači oblasti, da se mi je navzlic veliki gonji detektivov in policistov posrečilo izkratiti se na ameriška tla. Pojdem v Kanado. Dzaj se ne vem, kje se bom naselil.« — Policija je mneje, da je brzjavka ponarejena.

* Samonor v cerkvi. Iz Krakova poročajo: Med mašo v redemptoristični cerkvi v Podgorci je naenkrat padlo pet strelov. Cerkev je bila natlačeno polna. Vsled strelov se je polastilo ljudi veliko razburjenje. Kmalu so dognali, da se je ustretili Slietni sluga v tabačni tovarni Josip Flinka. Pred samonomorom se je izpovedal in bil pri obhajilu. Flinka je, predno je odšel v cerkev, pri pogrebnu zavodu naročil mrtvačko oznanila in pogreb ter vse to vnaprej plačal. V žepu samonomorile so dobili pismo, v katerem pravi, da ga ravnatelj tovarne po tem, ko je ozdravel ni hotel več sprejeti v službo, ni mogel več prerediti svoje žene in v svojih otrok, vsled česar se je ustrelil.

Telefonska in brzjavna poročila.

Kranjski deželnih zbor.

Dunaj, 13. decembra. Kranjski deželnih zbor je sklenan za 28. decembra in bo imel seje dne 28. in 29. decembra, da reši proračunski provizorij.

Sramota klerikalcev razkrinkana.

Dunaj, 13. decembra. Z 238 proti 100 glasovi je zbornica po kratkom referatu Steinwenderja prešla v specijalno debato o proračunskem provizoriju. Proti so glasovali socialisti demokrati, Rusini, Italijani, češki radikalci, Masarykova skupina in dalmatinški poslanci. To glasovanje je zopet jasno razkrinkalo taktiko slovenskih klerikalcev ter pokazalo, kako igrajo v zbornici komedijo. Jasno pa je to glasovanje tudi pokazalo lažnivost njih opozicije. To pot pa ni ostala ta komedija naših klerikalcev nekaznovana in so bili slovenski klerikalci pred celo zbornico očitno razkrinkani. Za vladu so namreč glasovali s klerikalci tudi dalmatinški poslanci Prodani, Dilibić in Sersarić. To je ostale dalmatinške poslance strahovito razburilo, tako da so tem trem poslancem kritizali: »Sram vas boli! Za vse kritice, ki jih dela vladu Dalmaciju, še glasujete za vladu! Vi stojite pod kuratelo dr. Sustersiča! Dalmatinški poslanci so sedeli tu in niso vedeli nicesar ogovoriti. Med tem je vstopil dr. Sustersič in dalmatinški poslanci so ga sprejeli s klici: »Sedaj prihaja vaš visji inspektor!« Tedaj sta se ojunačila slovenska klerikalna poslance Korosec in Jarc ter sta se obrnili proti Dalmatincom z besedami: »Mi si ne damo dopasti vaše kontrole!« Dalmatinški poslanci pa so jima odgovorili: »Mi ne maramo kontrolirati vaše klerikalne slovenske politike, pač pa smemo in moramo ožigosati postopanje svojih sodelelanov!« Med tem so pristopili tudi Čehi in se niso mogli načuditi kako je bilo mogoče glasovati slovenskim klerikalcem za vladko so vendar v opoziciji. Koliko vere gre klerikalcem je razvidno iz tega, da so bili zjutraj še v obstrukciji, opoldne pa že vladinovci.

Svojo specijalno taktiko pa si je ustvaril dr. Sustersič, ko je šlo za štetje glasov. Ko se je pricelo štetje, dr. Sustersič ni bil tam, prišel je šele pozneje in sedel na svoji sedež med tem, ko so drugi pristaši klerikalne stranke stali in glasovali za vladko. Njegov glas tedaj najbrže ne bo prišel. Ta prizor je zbornica z največjo pozornostjo zasledovala in poslanci zbijajo splošno šale in krešojo se dovitpi o tej več kakor kome-dijantski taktiki.

Nato je zbornica nadaljevala specijalno debato.

Dunaj, 13. decembra. H glasovanju o prehodu v specijalno debato o proračunskem provizoriju je treba pripominiti, da so dalmatinški poslanci izdali izjavo, v kateri protokolično slikajo te prizore v zbornici. Dalmatinški poslanci poudarjajo, da nikakor niso hoteli kritizirati postopanja slovenskih klerikalcev in da so njih klici veljali edino le dalmat-

tinskim klerikalcem, ki s svojim postopanjem odkudujejo interes dežele. Kake kritike postopanja slovenskih klerikalcev pa niso nameravali, pač pa najostrejše obosojajo kričanje in psovanje slovenskih klerikalcev in zlasti z ogroženjem zavračajo psovke, ki sta jih rabila slovenska klerikalna poslance Korosec in Jarc. Vladne podpore in po njimi prizadevi Primori.

Dunaj, 13. decembra. V odecku za pomoč proti bedi je prišlo do ostrega konflikta, ker se je v debati o državnih podporah za zasilne akcije občinam, prizadetim po ujmi, dokazalo pristransko postopanje vlade pri razdeljevanju teh podpor. Poslane Mandič je trdil glede Primorja, da postopa vlada skrajno pristransko in dokazal to svojo trditve na dveh vzgliedih, ki jasno komentirajo trditve, da stori vlada za Italijane vse, za Slovence in Hrvate pa ničesar.

Karakterističen vzgled v tem oziru je Koperski okraj, ki je dobil od vlade 150.000 K za po ujmi prizadete občine. Izmed teh občin je 4 italijanskih in samo ena slovenska. Ta vladna podpora je bila nakazana z ozirom na vihar 14. in 15. junija. Ostale istriske občine pa, ki so bile po istem viharju ravno tako prizadete, niso dobile nicesar. Tako niso dobile občine Dekani, Materija in Podgrad navzve pritožbam in prošnjam niti vinarja, pač pa je dobil izvečine italijanski Tržič 100.000 K podpore, med tem ko na celo Goriško ni odpadel niti vinar.

Politična situacija.

Dunaj, 13. decembra. V prvih popoldanskih urah se je politična situacija zopet zatemnila. V čeških krogih vlada nezačpanje proti vladni, ker se dozdeva, da ta umika svoje oblube, zlasti glede vodocoestnega zakona. Narodni socialisti imajo ravnokar sejo, da se posvetujejo o nadaljnjih korakih. Italijani hočejo vztrajati v obstrukciji. Njim se pridružijo tudi dalmatinški poslanci, ki se pogajajo s Čehi, da jim prepuste govorniška mesta.

Agrarni predlog poslance Korošca.

Dunaj, 13. decembra. Z 238 proti 100 glasovi je zbornica po kratkom referatu Steinwenderja prešla v specijalno debato o proračunskem provizoriju. Proti so glasovali socialisti demokrati, Rusini, Italijani, češki radikalci, Masarykova skupina in dalmatinški poslanci. To glasovanje je zopet jasno razkrinkalo taktiko slovenskih klerikalcev ter pokazalo, kako igrajo v zbornici komedijo. Jasno pa je to glasovanje tudi pokazalo lažnivost njih opozicije. To pot pa ni ostala ta komedija naših klerikalcev nekaznovana in so bili slovenski klerikalci pred celo zbornico očitno razkrinkani. Za vladu so namreč glasovali s klerikalci tudi dalmatinški poslanci dr. Bugat. Je začel italijansko govoriti in pravi, da bo govoril do poznih večernih ur. Italijanski poslanci izjavljajo, da se bodo za enkrat zadovoljili s tem enim obstrukcijskim govorom, da označijo svoje stališče proti vladni in vladni večini. Mogoče pa je, da bodo svojo obstrukcijo pozneje nadaljevali.

Pasivna resistence železničarjev.

Dunaj, 13. decembra. Korespondenca »Austrija« poroča, da so železničarji sklenili, začeti dne 18. decembra s pasivno resistenco, če bi vladu v petek izjavila, da neče dati za izboljšanje železničarskih plač 38 milijonov, karok, da zahteva predlog poslance Heineja, marveč da hoče dati samo 20 milijonov kron. Od druge strani se zatrjuje, da to zadevno še ni nič sklenjeno.

Odsek za državne nastavljence.

Dunaj, 13. decembra. Korespondenca »Austrija« poroča, da so železničarji sklenili, začeti dne 18. decembra s pasivno resistenco, če bi vladu v petek izjavila, da neče dati za izboljšanje železničarskih plač 38 milijonov, karok, da zahteva predlog poslance Heineja, marveč da hoče dati samo 20 milijonov kron. Od druge strani se zatrjuje, da to zadevno še ni nič sklenjeno.

Holzknecht.

Dunaj, 13. decembra. Zdravstveno stanje Roberta viteza Holzknechta se je zopet izboljšalo in upajo zdravnik, da mu ohranijo življence.

Graf Sternberg obsojen.

Dunaj, 13. decembra. Danes se je vršila pred okrajnim sodiščem »Landstrasse« obnavnava proti bivšemu državnemu poslancu grofu Adalbertu Sternbergu, ki je pred nekako enim mesecem na javnem shodu imenoval nemškega radikalnega poslance Wolfa »izmeček človeštva«. — Graf Sternberg je bil obsojen na 5000 K globe.

Spor med Auffenbergom in Achrenthalom.

Budimpešta, 13. decembra. Glasilo Kosuthove stranke prinaša zanimive informacije o zadnji skupni ministarski konferenci. Pri tej konferenci sta baje vojni minister Auffenberg in zunanjki minister Achrenthal zelo ostro trčila skupaj. Vojni minister je zahteval, da razširi Avstrija svoj program zlasti glede zgradbe novih utrdov na jugu ter je zahteval obenem, da skleni ministarski svet brez ozira na razvoj predloga o brambni reformi, zvišati rekrutni

kontingent za 30.000 mož. — Temu predlogu vojnega ministra se je grof Achrenthal najodločneje uprl in mu je pri njegovem nasprotovanju pomagal tudi ogrski ministarski predsednik Khuen. Končno je zmagal menjeni grof Achrenthal.

Terrorizem na Hrvaskem.

Zagreb, 13. decembra. Hrvaska vlada nadaljuje s terorističnim preganjanjem opozicionalnih kandidatov. Tako je izgnala včeraj Svetozarja Pribičevića iz njegovega volilnega okraja in danes z orožniško aštencijo izgnala iz njihovih volilnih okrajev druge opozicionalne kandidate, tako v Glini in v Ogulinu.

Vladno nasilstvo pri volitvah na Hrvaskem.

Zagreb, 13. decembra. Takšnega terorizma ni bilo niti pod Khuen-Hedvarejem, kakršnega sedaj izvaja Tomašičeva vlada. V Brlogu so orožniki ašterirali kandidata hrvaško-srbske koalicije dr. Srgjana Budisavljevića in notarja dr. Polovog. V policijskem zaporu so jih imeli 24 ur, sedaj pa jih je okrajni predstojnik obsojil v šestdnevni zapor, češ, da sta ščuvana narod. Dr. Budisavljević je bil vrhnu tega še obsojen na izgon iz hrvaškega okraja. V Petrijevcu v volilnem okraju Valpovo je odstavljen ondotni župan samo zato, ker se je zavzemal za kandidata hrvaško-srbske koalicije. V Virginmostu je okrajni upravitelj Surma dal zapreti volilca Rokića. Zločin: agitiral je za kandidata hrvaško-srbske koalicije. — V Zagreb je doseglo več inozemske žurnalistov, da si ogledajo »hrvaško volitvo«. Med temi je tudi dopisnik pariškega »Matina« Loiseaux.

Rusko-turški spor.

London, 13. decembra. V diplomatičnih krogih se zatrjuje, da se je razmerje med Rusijo in Turčijo zelo posložilo. Turčija namerava mobilizirati svoje vojaštvo v Mali Aziji. Te priprave Turčije se nanašajo na spor zaradi Perzije ter dolži Turčija rusko vladu, da hoče nastopati proti Mohamedanecem.

Ponesrečenci v rudniku Knoxville.

London, 13. decembra. Iz New Yorka poročajo, da se je posrečilo iz rudnika Knoxville rešiti pet mož, dva izmed rešenih sta bila blazna. Iz rudnika so potegnili tudi 30 mrtvcev.

Rusko vojaštvo v Pekingu.

Peking,

Seydlín
Dr. J. Z., zdrovnik, Moravska Ostrova. Natancno in temeljito sem preizkusil Vaš ustno vodo in Vaš zobni pršek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih prškov se nahaja veliko, toda v resnicu dobrin je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpricala, da je v resnicu dobro. In ta je: **Seydlín**.

Meteorološko poročilo.

Vrhina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 30.76 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetovi	Nebo
12. 2. pop.	730.9	4°	s. jjzah.	dež
9. zv.	734.6	4°	s. svzh.	del. jasno
13. 7. zj.	737.8	14	s. jjzah.	oblačno.

Srednja včerajšnja temperatura 45°. norm. -13°. Padavina v 24 urah 6.2 mm.

Mesto drugega obvestila.

Tužnim srcem naznajamo so-
rodnikom, prijateljem in znancem,
da je previden z zakratimi za umi-
rajče preminil včeraj, dne 12. grudna
ob polu 4. popoldne v 63. letu sta-
rosti naš dobri oče, gospod 4132

Jakob Bolé trgovec in posestnik.

Pogreb nepozabnega rajnika bo
v četrtek, dne 14. t. m. ob polu 4.
popoldne iz deželne bolnice na po-
kopališče k Sv. Križu.

Laze pri Planini, 13. grudna 1911.

Leopold, zeleniški prožni mojster,
Ivan, cand. iur., sinova.

Zinka, Mara, učiteljica, hčeri.
Marija Bolé roj. Bochetti, sneha.

Leon, vnuk. Katarina Blažon, tača.

Komptoorist

star 28 let, neoženjen
popolnoma vesc v
govoru in pisavi slo-
venskega in nemške-
ga jezika, s petletno
prakso, iste službe. Plača po dogovoru.
Nastop januarja 1912. — Cenjene ponudbe
pod "Komptoorist" poštne pošte, Jesenice
na Gorenjskem.

4126

Kontorist

v vseh pisarniških delih dobro izvežban,
samostojen korespondent,
želi premeniti službo. :-
Prijazne ponudbe pod 4117
"Točnost" poštne pošte Ljubljana.

Kupi se

stara blagajna.
Lastnik naj jo ponudi
na občinski urad Tržiče, Dolenjsko.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem
plačnik za nobene dolgove bodisi
katerjakoli naslova in napravljeni
po katerikoli osebi na moje
ime. 4127

Ljubljana, 13. decembra 1911.

Josip Potrato
pri c. kr. okr. glavarstvu Ljubljana.

V petek, 15. dec. nepreklicno sklep!

MARGIANNA
svetovnoznan

fiziognomistinja s čudovitim spominom.

Margianne ni zamenjati z navadnimi oganjevalkami
in vedeževalkami na karti, ker se obvezuje, da piše
onemu, kdo jo doseže v njeni umetnosti. :-

200 krov.

Goverline ure vsak dan od 9. popoldne
do 9. zvečer v hotelu Lloyd, zeba
št. 4, Miklošičeva cesta št. 8.
Obenem se zahvaljuje za obilo zaupanja s
presrčnim poslovom in na skorajnje snidenje.

Čas je,

da si nabavite povodom bližajočega se
božiča moj bogato ilustrirani kal-
endar s približno 4000 slikami raznih po-
rabnih predmetov in daril. Pošte je
gratit in franko. C. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad, Most Št. 1178 Češka.

Domača tvrdka! Domača tvrdka!

Gramofoni.

Kdor naroči 6 plošč naenkrat,
= dobi eno ploščo iste vrste =

zastonj!

Kdor naroči 10 plošč po 4 krone
naenkrat, dobi lep eleg. album

zastonj!

Kdor naroči 15 plošč po 4 krone
naenkrat, dobi 1 ploščo in 1 album

zastonj!

Kdor naroči 20 plošč po 4 krone
naenkrat, dobi eno

gramofon zastonj!

Naročite cenike!

Gostilničarjem :
dajem najfinje gramofone na odpla-
čevanje, in jih tudi izposojem. ::

Gramofonski atelje

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Glavni zastopnik Avstr. gramofonske
držube na Dunaju — znamka »Angel«
— »Glas svojega gospodarja«.

Jaz ne prodajam ur, orgelje itd., marvet
edino gramofone plošče in godbenie
avtomate. — Vsake vrste gramofoni, če
so pri meni kupljeni ali ne, se pri meni
strokovnjaško popravljajo.

Posemzni deli za gramofone vedno v zalogi.
Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.

Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

4045

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Lepa hiša na Gorenjskem

tudi za gostilno tako ugodna,
se prodaja ali dobremu najemu odda v najem.
Kdo, pove upravnštvo »Slov. Naroda«.

Hiša z gostilno

v eni najbolj živahnih ulic v Ljubljani
s hlevom in šupo, gostilniškim in vrtom
za zelenjavo; pod hišo je 20 m dolga
in do 4 m visoka klet; pripravna je
tudi za vsako drugo obrt, je 16 let še
davka prosta. se radi bolezni proda.
Poizve se: Prisojna ulica štev. 5.

J. Zamlijen

čevljarski mojster
v Ljubljani, Sodna ulica št. 3
izvršuje vsa čevljarska dela do najfinje
izvršitve in priporoča svojo zalogo
storjenih čevljev.
Izdaje tudi prave gorske in
tegovadske čevlje.
Za naročila z deželi zadostuje kot mera
priposlan čevlj. 245

Tugepolnim srcem naznanjam pretesljivo vest, da je končal svoje, dela in
trudopolno življenje 4131

dr. Mihael Bergmann

praktični zdravnik v Žalcu.

Izdihnil je svojo blago dušo v 62. letu svoje starosti danes v Gradcu.

Pogreb predragega rajnika bo v četrtek, dne 14. t. m. ob 3. uri popoldne iz
kolodvora v Žalcu na pokopališče Sr. Kancijana.

Sv. maše zadušnice se bodo opravljale dne 15. t. m. ob 8. uri zjutraj v tukaj-
šnji farni cerkvi.

v Žalcu, dne 12. decembra 1911.

Fani Bergmann roj. Roblek, soproga — Dr. Richard Bergmann, zdravnik v Žalcu,
Ela Kalan, Minka Detiček, Dora Bergmann, otroci. — Dr. Ernest Kalan, zet.

Posebna naznanila se ne izdajo.

Ženitna ponudba!

Trgovec v lepem kraju na Slovenskem se želi seznaniti z gospodično staro 20—28 let, z nekaj 1000 K premoženja, ki bi imela veselje do trgovine. Le resne ponudbe s sliko je poslati pod „Fortuna“, na upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

4111 Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Dralle „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih pravotno naravno in zdravo barvo. Dobri se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trnčo št. 1.
Poulične šminke in puder najfineje,
po zmernih cenah.

Vizitnice

od preproste do najfinje izvršitve priporoča

Narodna tiskarna.

Prosimo čimprejšnjih naročil, da moremo zlasti
ob novem letu zadostiti pravočasno vsem željam.

Tapetnik

Dragotin Puc

Ljubljana, Marije Terezije cesta štev. 16
na dvorišču, levo 3856

se priporoča za vsa v to stroko spada-
joča dela. Velika izber zgotovljenih

: divanov :
otomanov in modrocev.

M. Seđej-Strnað

Močni salton
priporoča cenjenim damam
htobuke te najfinje izvršitve.
Zatni htobuki vedno v zalogi.
Grebočnova ulica. — Galaca mestne hranitnice.

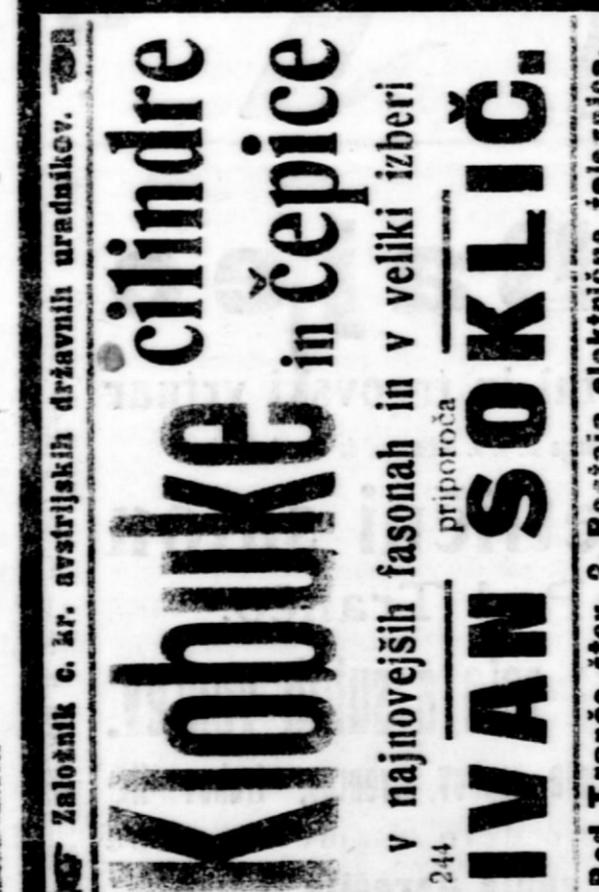
Lepa božična in novoletna darila.

Naročujte novi
jubilejni cenik s koledarjem
po jasničanih cenah in poštnine prost
ko bo izšel za Božič.

Najbogatejša izbira kot obča znana domača
solidna trgovina po najnižjih tvorniških cenah
zlate, srebrne, nikelnaste in jeklene
ure in verižice. Briljanti največja
izbira: uhanov, prstanov itd. Kina
srebro, posebni cenik na zahtevo.

Fr. Čuden

urar in trgovec samo nasproti Fran-
čiškega samostana v Ljubljani.
Sivalni stroji najfinje vrste na zahtevo posebni cenik.
Nov jubilejni cenik s koledarjem bo za Božič
izšel, tudi poštnine prost.

Pozor! Priporočamo damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

IJUBLJANA, STARI TRG 9.

Velika izbira, posebno:

kostumi, plašči, jope, pelerine in krila
najnovnejšega kroja, tudi po meri.

KRASNE BLUZE

kakor nočne halje, predpasniki, perilo, moderti in vsake vrste modno blago.

Potrebščine za otroke in novorojenčke
v največji izbiri.

Pozor!
Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Telefon štev. 16.

Leta 1837. ustanovljena delnička družba

427

Telefon štev. 16.

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbnotehnička dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina
dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Tehnični biro in stavbno podjetje

Resljeva cesta štev. 26 (poleg plinarne)

izdeluje:

Resljeva cesta štev. 26 (poleg plinarne)

: Beton, železobeton, :
mostove, strole, dvo-
rane, zazidke turbin.

Strokovna izvršitev
vseh vrst načrtov,
prevzetje zgradb,
:: tehnična mnenja. ::

: Vodovodi, električne :
centrale, turbine, mlini,
žage, opekarne,
:: moderne apnenice. ::

: Obisk strokovnih :
inženirjev na željo.